

Давлат солиқ қўмитаси раиси ўринбосари Ж.Абдиевнинг фаолият самарадорлиги ҳамда мақсадли вазифаларга эришишини баҳолашнинг АСОСИЙ МЕЗОНЛАРИ

(солиқ тўловчиларга хизмат кўрсатиш, солиқ солиш методологияси масалалари)

Солиқ мажбуриятига эга бўлган юридик шахслар томонидан солиқ ҳисоботларини топширилишини мониторинг қилиб бориш.

2021 йил IV чорак ва ноябрь ойи учун ҳисобот топшириш мажбуриятига эга бўлган юридик шахслар томонидан қўшилган қиймат солиғи, акциз, фойда, айланмадан олинадиган солиқ, жисмоний шахслардан олинадиган даромад солиғи ва ер қаъридан фойдаланганлик учун солиқ ҳисоботларини тақдим қилиниши таҳлил қилинганда қуйидагилар аниқланди.

Айланмадан олинадиган солиқ ҳисоботини республика бўйича 298,6 мингта корхонанинг 6,5 мингтаси (2,2%) тақдим қилмаган.

Худудлар кесимида **Тошкент шаҳар, Самарқанд, Сурхондарё** вилоятлари ва **Қорақалпоғистон** республикасида ушбу ҳисоботни топширилиши энг паст даражани ташкил қилади.

Шунингдек, Республика бўйича 32 та туманда ҳисобот топширмаган корхоналар 3 фоиздан кўпни ташкил қилади.

Жумладан, **Тошкент шаҳрида 8 та** (*Чилонзор, Юнусобод, Яккасарой, Миробод, Сирғали, Яшнобод ва Олмазор туманлари*), **Самарқандда 6 та** (*Пайариқ, Иштихон, Пастдарғом, Қўшработ туманлари ҳамда Каттақўрғон ва Самарқанд шаҳарлари*), **Фарғонада 5 та** (*Сўх, Қўштепа, Фурқат, Данғара ва Ўзбекистон туманлари*), **Қорақалпоғистон Республикасида 5 та** (*Шуманай, Қўнгирот, Амударё туманлари, Нукус шаҳар ва Тахтакўпир тумани*), **Сурхондарёда 4 та** (*Термиз шаҳар, Сарийосиё, Қумқўрғон ва Жарқўрғон туманлари*), **Наманганда 3 та** (*Наманган тумани, Тўрақўрғон ва Косонсой туманлари*), **Қашқадарёда (Қариш тумани) Тошкент вилоятида (Олмалиқ шаҳар) 1 тадан** туман ва шаҳарлардан ҳисобот топширмаган корхоналар сони **3 фоиздан кўп.**

2021 йил IV чорак ва ноябрь ойи учун **ҚҚС бўйича** ҳисобот тақдим этилиши лозим бўлган **143,7 мингта** корхонадан **1,153 таси (0,8%)** ҳисобот тақдим қилмаган.

Жумладан, Қашқадарё вилоятида 103 фоиз (**11,6 мингтадан 103 таси**), Қорақалпоғистон Республикасида 0,9 фоиз (**6,1 мингтадан 52 таси**), Самарқанд вилоятида 0,8 фоиз (**9,3 мингтадан 74 таси**), Фарғона вилоятида 0,8 фоиз (**8,5 мингтадан 64 таси**), Андижон вилоятида 0,8 фоиз (**7,5 мингтадан 60 таси**), Сурхондарё вилоятида 0,8 фоиз (**6,7 мингтадан 55 таси**) ва Сирдарё вилоятида 0,8 фоиз (**2,3 мингтадан 19 таси**) корхона ҚҚС ҳисоботини тақдим қилмаган.

Фойда солиғи бўйича ҳисобот тақдим этилиши лозим бўлган **138,1 мингта** корхонадан **2,3 мингтаси (1,7%)** ҳисобот тақдим қилмаган.

Энг ёмон ахвол Тошкент шаҳрида 3,1 фоиз (*28,2 мингтадан 877 таси*), Сурхондарё 2,4 фоиз (*7,4 мингтадан 180 таси*), Андижон 2,2 фоиз (*8,8 мингтадан 190 таси*) ҳамда Қорақалпоғистон Республикасида 2,2 фоиз (*7,2 мингтадан 161 таси*) корхона фойда солиғи бўйича ҳисобот тақдим қилмаган.

2021 йил **ноябрь ойи** учун **жисмоний шахслардан олинадиган даромад солиғи** ҳисоботини топшириш мажбуриятига эга бўлган **420,6 мингта** юридик шахслардан **9,3 мингтаси** (2,2 %) ҳисобот тақдим қилмаган.

Шунингдек, **Республика бўйича 184 та туман ва шаҳарларда ҳисобот топширмаган корхоналар 2 фоиздан кўпни ташкил қилади.**

Жумладан, Тошкент вилоятида 21 та, Фарғонада 19 та, Қорақалпоғистон Республикасида 12 та, Андижонда 16 та, Самарқандда 16 та, Сурхондарёда 15 та, Қашқадарёда 14 та, Бухорода 13 та, Наманган ва Хоразм вилоятларида 12 тадан, Жиззах ва Навоий вилоятларида 11 тадан, Тошкент шаҳрида 12 та туман ва шаҳарлардан **ҳисобот топширмаган корхоналар сони 2 фоиздан кўп.**

2021 йил ноябрь ойи учун **акциз солиғи** бўйича ҳисобот тақдим этиши лозим бўлган **4,4 мингта** корхонадан **6 таси** (0,1%) ҳисоботни тақдим қилмаган.

Жумладан, Қорақалпоғистон Республикасида **306 тадан 5 таси** (1,6%) ва Тошкент ашаҳрида **231 та** корхонадан **1 таси** (0,4%) акциз солиғи ҳисоботини тақдим этмаган.

Ер қаъридан фойдаланганлик учун солиқ ҳисобот тақдим этилиши лозим бўлган **1 909 та** корхонадан **164 таси** (8,6%) ҳисобот тақдим қилмаган.

Энг ёмон ахвол, Тошкент вилоятида **255 тадан 48 таси** (18,8%), Андижон ва Жиззах вилоятларида **96 тадан 13 таси** (13,5%), Сурхондарёда **143 тадан 16 таси** (11,2%), Қашқадарё вилоятида **204 тадан 20 таси** (9,8%), Хоразм вилоятида **137 тадан 13 таси** (9,5%) ва Қорақалпоғистонда **145 тадан 13 таси** (9%) ер қаъридан фойдаланганлик учун солиқ ҳисоботини тақдим этмаган.

Солиқ қонунчилиги нормаларини бир хилда қўлланилишини таъминлаш бўйича тушунтириш ишларини олиб бориш.

Ўзбекистон Республикасининг “Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида” 2021 йил 29 декабрдаги ЎРҚ-741-сон Қонуни билан солиқ қонунчилигига киритилган ўзгартиришлар ва солиқ имтиёзлари тўғрисида оммавий ахборот воситаларида ёритилди.

Жумладан, ушбу Қонун билан солиқ қонунчилигига киритилган ўзгартиришлар бўйича Қўмита томонидан “Ўзбекистон - 24” телеканалида ва “Ўзбекистон” радиосида чиқишлар қилинди.

Шунингдек, қарорлар ижроси юзасидан Қўмитанинг ижтимоий тармоқлардаги (телеграм, фәсебоок, инстаграм, твитер) саҳифаларига маълумотлар жойлаштирилди.

Ўзбекистон Республикасининг “2022 йил учун Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети тўғрисида”ги 2021 йил 30-декабрдаги ЎРҚ-742-сон Қонунининг мазмун ва моҳиятини ҳамда унда

белгиланган маҳаллий давлат органларининг ваколатлари ва мажбуриятларини фуқароларга, тадбиркорлик субъектлари вакиллари, корхона ва ташкилотлар раҳбарлари ҳамда бухгалтерларига етказиш бўйича Тошкент шаҳрида ҳамда Тошкент вилоятида семинарлар ташкил этилди.

Ижтимоий тармоқлар орқали йўлланган 82 та саволларга тезкор жавоблар тайёрлаб, муаллифларга етказилди. Бундан ташқари, Қўмигага келиб тушган 192 та солиқ тўловчиларнинг мурожаатлари кўриб чиқилиб, муаллифларга жавоб хатлари юборилиши таъминланди.

Ўзини ўзи банд қилган ходимларни солиқ органларида ҳисобга олиш.

Аҳолини тадбиркорликка янада кенг жалб қилиш орқали ўзини ўзи банд қилган шахсларни солиқ органларида ҳисобга олиниши юзасидан амалга оширилган ишлар натижасида ўтган 2022-йил давомида **71,2 минг нафар** фуқаролар ўзини ўзи банд қилган шахс сифатида солиқ органларида ҳисобга олиниши таъминланди.

Жумладан, Ижтимоий йўналишлар бўйича хизматлар (*Уйда репетиторлик қилиш, болаларга қараб туриш ва уларни парвариш қилиш, уй хўжалигини юритиш, хоналарни тозалаш, халқ таъбири, ҳамширалик иши*) **7,6 минг нафар**, Саноат йўналиши бўйича хизматлар (*Ёғоч меъморчилиги, сантехника хизмати, электр монтаж ишлари, макулатура, пластик идиш, темир терсак тўплаш ва қўшимча хомашё тўплаш*) **20,6 минг нафар**, Қишлоқ хўжалиги йўналиши бўйича хизматлар (*Чорва молларини ўтлатиш, уларни парвариш қилиш, қишлоқ хўжалик ўсимликларини экиш ва парвариш қилишда томорқа эгаларига ёрдам бериш*) **24,7 минг нафар**, Ахборот комуникатсия йўналиши бўйича хизматлар (*Ижтимоий тармоқлардаги фаолият, дастурий таъминот, мобил иловалар ва веб сайтларни ишлаб чиқиш, матнни яратиш ва ишлов бериш*) **1,3 минг нафар**, Маиший хизматлар (*Сартарошлик, маникюр, косметолог, педикюр, уйда кир ювиш ва дазмоллаш, калитлар тайёрлаш, поябзал тикиш, таъмирлаш ва бўйиш хизматлари*) **12,6 минг нафар**, Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ва хизматлар кўрсатиш (*Нон, уйда поп-корн, музқаймоқ, салатлар, салқин ичимликлар, айрон, гўжа ҳамда деҳқон бозорларида қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини сотиш*) **4,3 минг нафар** аҳоли бандлиги таъминланди.

Шунингдек, 2022 йилнинг 1-феврал ҳолатига **41,9 минг нафар** аҳоли томонидан **11 006,2 млн.сўм** ижтимоий солиқ суммаси тўлаб берилган.

«ижро.гов.уз» ижро интизими идоралараро ягона электрон тизими орқали топшириқ ва вазифалар ижросининг таъминланиши.

Ўзбекистон Республикасининг “Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодексига қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги Қонун лойиҳасини (ИД-49698) Адлия вазирлиги билан келишиш учун юборилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг “Трансферт нархини белгилашда солиқ назорати ва норезидентларнинг солиқ солиш маъмуриятчилигини такомиллаштириш тўғрисида” қарор лойиҳаси (ИД-29758) Вазирлар Маҳкамасига киритилди.

“Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги Қонуни лойиҳасини (ИД-44057) Адлия вазирлигидан ҳукуқий экспертиза натижалари бўйича хулосаси олинди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг “Солиқ тўловчиларни ҳисобга (рўйхатга) олиш соҳасидаги давлат хизматларини кўрсатишнинг айрим маъмурий регламентларини тасдиқлаш тўғрисида”ги қарори лойиҳасини (ИД-22578) Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси билан келишилган ҳолда Бош вазирга имзога киритиш учун тайёрланди.

Вазирлар Маҳкамасининг “Қўшилган қиймат солиғи ҳамда чет эл юридик шахслари билан боғлиқ солиқ маъмурчилигини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2020 йил 14 августдаги 489-сон қарорига ўзгартириш киритиш ҳақидаги лойиҳани ДСҚ марказий аппаратида муҳокама қилинди.